

Juni 2025
91. årg.

2

MEDIEDEBATTEN
ETTER 7. OKTOBER

8

GODE SØKERTALL TIL
STUDIER VED MF

11

POLITISK
GUDDOMMELIG-
GJØRING

Nytt rektorat ved MF

1. AUGUST BLIR STURLA STÅLSETT REKTOR OG TRINE ANKER PROREKTOR VED MF.

Les mer s. 5-7

VIDAR L. HAANES

Rektor

Tradisjon og fornyelse

Dette er min siste lederartikkel etter mer enn 20 år som rektor ved MF. Det har vært betydelige endringer både i samfunnet og ved MF siden 2005. MFs utvikling kan beskrives ved ordparet tradisjon og fornyelse.

MF utgår historisk fra menighetene i Den norske kirke og har fremdeles sin viktigste begrunnelse i å utdanne prester og kirkelige medarbeidere. Det er vesentlig for en vitenskapelig høyskole som MF å skjelne rett mellom det kirkelige og det akademiske. MF er en akademisk institusjon, der høy kvalitet på utdanning og forskning er avgjørende.

Studentene er en del av det fellesskapet som særpreger en universitetsinstitusjon. Et universitet og en vitenskapelig høyskole oppstår først når man danner dette læringsfellesskapet mellom studenter og lærere, der læring og ny kunnskap blir til i undervisning, samtale, veiledning og forskning.

For MF er det viktig å vedkjenne seg sin historie, ta med seg det beste fra tradisjonen og samtidig tenke offensivt og målrettet fremover. Tradisjon er ikke bare en gjenfortelling av fortidige handlinger, men forutsetter at de fortidige ord og handlinger knyttes til og gir relevans for våre liv i dag.

«Derfor er enhver skriftlærd som er blitt himmelrikets disippel, lik en husherre som henter fram nytt og gammelt av sitt forråd» sier Jesus (Matt 13,52). Det gjelder å finne den rette forbindelse mellom gammelt og nytt, mellom tradisjon og fornyelse.

Vidar L. Haanes

Forsker: Slik deltok religiøse stemmer i mediedebatten etter 7. oktober

Hvilken rolle spilte sentrale stemmer fra de kristne, muslimske og jødiske trossamfunnene i den norske debatten etter terrorangrepet 7. oktober 2023 og den påfølgende krigen i Gaza? MF-professor Claudia Lenz og masterstudent Linde Lie deltar i et forskningsprosjekt som kartlegger et til tider polarisert offentlig ordskifte.

AV RAGNHILD H. AADLAND HØEN

– Etter 7. oktober 2023 eksploderte debatten i norske medier, og mange religiøse representanter deltok. Vi ville finne ut hvordan disse stemmene bidro til å forme ordskiftet, sier Claudia Lenz, professor ved MF vitenskapelig høyskole og forsker ved HL-senteret.

Prosjektet er et samarbeid mellom HL-senteret og KIFO, som startet opp våren 2024 og avsluttes snart. Med støtte fra Fritt Ord kartlegger de hvordan representanter fra kristne, muslimske og jødiske trossamfunn har deltatt i debatten, spesielt gjennom kronikker, innlegg og intervjuer i norske aviser.

– Vi undersøker hvilke perspektiver og bekymringer som ble formidlet, hvilke konfliktlinjer som trer fram, hvilke retoriske verktøy som er i spill og hvordan begreper som antisemittisme, sionisme og folkemord blir gjenstand for motstridende tolkninger, sier Lenz.

ET MALERI SOM UTLØSTE STORM

Lenz har spesielt fordypet seg i debatten rundt et veggmaleri som dukket opp i Bergen sommeren 2024. Maleriet viste holocaustofferet Anne Frank iført et palestinasjerf, noe som vakte sterke reaksjoner.

– On Elpeleg, en representant fra det jødiske samfunnet i Bergen, kritiserte maleriet for å forvrengte holocaust og skape en offer-overgriper-reversering, noe som utgjør en form for antisemittisme. Kunstneren Töddel på sin side forsvarte verket ved å hevde at Anne Frank symboliserer den universelle lidelsen som uskyldige barn utsettes for i masseforbrytelser, sier Lenz.

MF-professoren understreker at den sterke uenigheten rundt dette kunstverket avdekker en bruk av ulike – og tilsynelatende uforenlige – referanserammer: På den ene siden den partikulært jødiske erfaringen. På den andre siden den universelle dimensjonen som er koblet til blant annet menneskerettighetene.

Et veggmaleri av holocaustofferet Anne Frank iført palestinasjerf utløste sterk debatt i Bergen sommeren 2024. Professor Claudia Lenz har blant annet analysert medieordskiftet, der kritikerne anklaget maleriet for å forvrengte holocaust og skape en offer-overgriper-reversering, noe som utgjør en form for antisemittisme, mens forsvarere mente at hun representerer uskyldige barns lidelse generelt. FOTO til venstre: TÖDDEL/INSTAGRAM. FOTO til høyre: ANNE FRANK-HUSET, PUBLIC DOMAIN

– Disse to dimensjonene eksisterer samtidig i den minnekulturen som har utviklet seg rundt holocaust siden begynnelsen av 2000-tallet. Det er imidlertid tydelig at de to tolkningene «skilte lag» i Bergen og fremstod som uforenlige i debatten om veggmaleriet. Det er en viktig innsikt for oss som jobber med holocaustformidling og minnekultur, sier Lenz.

FIRE DISKURSER OM FOLKEMORD

En del av prosjektet handler om hvordan folkemordbegrepet brukes i Israel-Palestina-debatten. Masterstudent Linde Lie ved MF er tilknyttet prosjektet, og tar for seg dette i sin masteroppgave – med professor Lenz som veileder.

Lie har analysert et års avisdebatt etter 7. oktober og hun identifiserer fire diskurser: 1. Det er et folkemord. 2. Det er fare for folkemord. 3. Utydelig bruk av begrepet, og 4. Det er ikke et folkemord.

– Dette sier mye om hvordan språket brukes strategisk i debatten, for å forme virkelighetsoppfatninger, mobilisere følelser og legitimere politiske og moralske vurderinger, sier Lie.

Lies analyse viser at religiøse aktører sjelden bruker begrepet folkemord i juridisk forstand.

– Begrepet brukes ofte moralsk, for å varsle eller ansvarliggjøre. Mange viser til FN og ICJ, den internasjonale domstolen. Vi ser at

de religiøse aktørene bruker folkemordbegrepet både for å mobilisere og for å ansvarliggjøre partene i konflikten, men også for å advare mot overdrivelse og splittelse, sier Linde Lie.

DIALOG UNDER PRESS

Ifølge Lenz viser funnene i prosjektet så langt at mediedebattene ofte har bidratt til å skjerpe frontene, heller enn å bygge bro – med skarpe ordvalg og tydelige motposisjoner.

– *Hvordan har dette påvirket den fra før veletablerte og institusjonelt forankrede interreligiøse dialogen i Norge?*

– Det får vi snart svaret på. Vi er i gang med en intervjustudie som vil gi ytterligere innsikt i hvordan representantene fra kristne, muslimske og jødiske trossamfunn har opplevd debatt deltakelsen. Vi spør hvordan de opplevde avisdebattene og hva det gjør med relasjonene og den interreligiøse dialogen, sier Lenz.

Målet med prosjektet er ikke bare akademisk innsikt, understreker professoren.

– Vi ønsker at kunnskapen skal bidra til reell dialog – både internt i trossamfunnene og på tvers. Dette handler om å styrke forståelse og fellesskap i en tid der frontene ofte skjerpes.

MF VITENSKAPELIG
HØYSKOLE

UTGIVER

MF vitenskapelig høyskole
for teologi, religion og samfunn
Pb 5144 Majorstuen, 0302 Oslo
Telefon: 22 59 05 00
E-post: mfblad@mf.no
Bankkonto: 6038 05 58583
www.mf.no

REDAKSJON

Ragnhild H. Aadland Høen, redaktør
Vidar L. Haanes, ansvarlig redaktør
Veronica Rønning, red. medlem
Idunn Bathen Nonstad, red. medlem
Unn Målfrid H. Rolandsen, red. medlem
Kjetil Fretheim, red. medlem

PRODUKSJON OG TRYKK

Foto omslag: Veronica Rønning
Layout/trykk: Østfold Trykkeri, Askim

ANNONSEINFORMASJON

Ønsker du å annonsere i bladet, ta kontakt med Ragnhild H. Aadland Høen, ragnhild.aadland.hoen@mf.no
Har du andre spørsmål er du velkommen til å kontakte oss.

15 000 abonnenter mottar bladet to ganger i året. Abonnentene består av MF-venner, tidligere studenter og ansatte, alle menighetsråd, kirkelige organisasjoner og institusjoner.
Ved kildehenvisning kan artikler i MF gjengis fritt.

Bladet kan lastes ned elektronisk på mf.no (gratis tjeneste) Ønsker du ikke å motta bladet? Send en e-post til info@mf.no.

ISSN 2535-6291

Rektor Haanes' magiske metode

PROFESSOR ATLE OTTESEN SØVIK, LEDER I FORSKERFORBUNDET VED MF

Vidar Haanes har vært rektor siden uminnelige tider og han minner stadig mer om rektor Humlesnurr fra Harry Potter-universet. Ikke bare har han tatt MF gjennom en nærmest magisk forvandling. På kontoret ligger det (magiske?) marmorsteiner på bordet, bokhyllene er fulle av gamle latinske bøker (med trylleformularer?), store (utstoppede) fugler står langs veggen, hvor det også henger et bilde av et møte mellom Romas og MFs pave.

Jeg har vært på MF siden 1998, og husker da Vidar ble rektor. Siden den gang har det skjedd en enorm kvalitetsheving på MF. Det bekreftes både av at Vidar er Norges lengstsittende rektor og at han ble leder for Universitets- og høyskolerådet i 2015.

Jeg samarbeidet tett med Vidar da jeg satt i ledelsen som studiedekan fra 2013-2017. Da så jeg på nært hold hans kvaliteter som leder, og vil særlig trekke frem hans spesielle evne til å la folk oppleve seg sett og hørt. Jeg husker særlig noen møter med folk som i utgangspunktet var svært frustrerte og sinte, og så ble møtene veldig konstruktive og fine på grunn av måten de ble møtt på av Vidar.

En gang var jeg på kurs for tillitsvalgte om konflikthåndtering og fortalte om Vidars fremgangsmåte. De andre kunne ikke tro at det var sant og at det måtte være noen skjulte motiver, mens jeg svarte at han bare gjorde det kurslederen anbefalte. Jeg forstod da at jeg har vært mye heldigere enn mange andre med min leder.

Som leder for Forskerforbundet er det godt samarbeid med Vidar som rektor. Vi har et felles mål om MFs beste og har derfor gått til møtene med åpent sinn og konstruktiv holdning. Det har ofte gitt bedre resultat enn noen hadde planlagt på forhånd.

Nå håper jeg Vidar skal få velfortjente rolige dager fremover, med god tid til en tur med pipa. Og så blir jeg ikke overrasket om den gamle rektor får stadig lengre skjegg og stadig lengre pipe, og en kledelig spiss hatt på toppen.

Sterk og strategisk leder

BISKOP EMERITUS ATLE SOMMERFELDT, STYRELEDER VED MF

Da Vidar Haanes ble rektor ved MF i 2005, stod institusjonen ved et veiskille. Den nye rektoren, som etter hvert ble fast ansatt, valgte å utvikle MF i flere viktige retninger. Det ble en fornyet vekt på å styrke akademisk kvalitet. Haanes ga stort rom for medarbeideres forskning og MF befestet sin posisjon nasjonalt og internasjonalt som en ledende forskningsinstitusjon.

Dernest ble MF åpnet for et større livssynsmangfold både blant studenter og lærere uten at MFs sterke forankring i en kristen spiritualitet er svekket.

For det tredje ble MFs faglige profil utvidet med samfunnsvitenskap. Den bredere faglige profilen har skapt en sterk tverrfaglig forankring som utdanner mennesker bredt til tjeneste i kirke, skole og samfunn.

Vidar viste seg å være en sterk og strategisk leder med stor gjennomføringsevne. MFs økonomi har blitt styrt stramt og klokt slik at ansatte og studenter har gode rammevilkår for sine arbeidsoppgaver.

"Vidar leverer fra seg en utviklingsorientert institusjon med en sterk grunnmur som er klar til å møte utfordringene i kirke, skole og samfunn i årene som kommer."

Ved å være en svært aktiv og respektert deltager i ulike universitetspolitiske råd og utredninger har han ivaretatt MFs interesser som en mindre vitenskapelig høyskole med en unik historie og bidratt til sektorens interesser i et forsknings- og utdanningspolitisk klima preget av store forandringer. Han har også vært en aktiv bidragsyter på nordiske, europeiske og nord-amerikanske arenaer som har vært viktige for MF.

Vidar leverer fra seg en utviklingsorientert institusjon med en sterk grunnmur som er klar til å møte utfordringene i kirke, skole og samfunn i årene som kommer. Han kan være stolt av det han sammen med mange medarbeidere har oppnådd i disse 20 årene.

Nå gleder vi oss til å se forskeren Vidar i full blomst igjen, det blir spennende og helt sikkert stimulerende! Takk for svært godt utført tjeneste som rektor!

Med verdiene i ryggen og blikket fremover

Flere yrker trues nå av kunstig intelligens-revolusjonen. Men de mange profesjonene MF utdanner til, står støtt, fremhever MFs nye prorektor. – Det vil alltid være behov for mennesker i skole, kirke og samfunn. KI kan være et nyttig verktøy, men det kan aldri erstatte ekte, menneskelig nærvær, sier Trine Anker.

AV RAGNHILD H. AADLAND HØEN
FOTO: VERONICA RØNNING

– KI kan ikke gjøre jobben til en lærer i klasserommet, eller en kateket, diakon eller en prest i kirkerommet. Slike jobber krever relasjon, dømmekraft og ikke minst tilstedeværelse, slår Trine Anker fast.

Den erfarne professoren i religionsvitenskap tiltrer som ny prorektor ved MF 1. august. Rektor ved MF velger selv sin prorektor, og Anker blir dermed en sentral del av den nye institusjonsledelsen, som rektor Sturla Stålsetts høyre hånd og stedfortreder. Hittil har Anker hatt en nøkkelrolle i MFs lektorutdanning.

– *Hva vil vi i det nye rektoratet?* Det blir det viktig å svare på. I januar 2026 skal en ny, strategisk plan være klar, og vi er allerede i gang med arbeidet. Vi må se på forskning, utdanning og administrasjon i sammenheng. Samtidig er det naturlig ved inngangen til en ny strategiperiode å se nærmere på også hvordan vi er organisert for å løse oppgavene, sier hun.

IKKE KLART FOR «DIT SKAL VI» ENNÅ

Det nye rektoratet vil bruke tid på å lytte før de setter tydelig kurs.

– Vi ønsker å spørre, lytte og utvikle MF i en god retning – sammen med hele staben, sier Anker.

En ny økonomisk virkelighet gjør dette arbeidet ekstra krevende. MF har nytt godt av midler som følge av en forskningspublisering som ligger helt i Norgestoppen. Med den nye finansieringsmodellen i universitets- og høyskolesektoren vil MF ikke lenger få ekstra utbetalinger for økt publisering. Antallet studenter og deres gjennomføring blir derfor enda viktigere for MFs fremtidige økonomi.

Skal vi kunne videreføre og styrke utdanningstilbudene våre, må vi nå ut til

– Vi har den fordel at MF er en liten, verdiorientert institusjon. Vi kan snu oss raskt rundt, samtidig som vi er tydelig forankret i oppdraget vårt: å utdanne til kirke, skole og samfunn, sier professor Trine Anker, som tiltrer som ny prorektor ved MF 1. august.

flere studenter – og sørge for at de trives og fullfører studiene sine hos oss. Men, dette betyr selvfølgelig ikke av vi skal slutte å satse på forskning. Vi trenger grunnforskning og utdanningene våre skal være forskningsbaserte, sier hun.

"Vi ønsker å spørre, lytte og utvikle MF i en god retning."

YTRE FAKTORER SOM UTFORDRER

Anker peker på flere forhold utenfor MFs kontroll. Da regjeringen i 2023 innførte krav om at studenter fra land utenfor EU selv måtte betale for studieplassen, mistet MF et betydelig antall studenter på kort tid.

– Samtidig har vi sett at det nasjonalt er færre unge som ønsker å bli lærere, noe som også rammer MFs lektorutdanning. Men, årets søknadstall til grunnskolelærerutdanningen gir et lite håp om at trenden er i ferd med å snu, sier professoren.

Hun innrømmer at situasjonen er krevende.

– Økonomisk er vi inne i usikre tider, og jeg går inn i denne rollen med stor ydmykhet. Det er en krevende stilling, og jeg er veldig

glad for den tilliten jeg har blitt møtt med på MF. Vi må gripe de mulighetene vi har, og gjøre kloke vurderinger og prioriteringer. I møte med KI-revolusjonen og en urolig samtid tror jeg for eksempel at flere unge på nytt vil se verdien i lærerrollen – og søke seg dit. Vi ser allerede god søkning til preste- og diakonistudiene, sier den påtroppende prorektoren.

VERDIER SOM FORTRINN

Trine Anker ser mange grunner til håp.

– MF har mye å bygge på. Vi er en liten, smidig institusjon med korte beslutningsveier. Det gjør at vi raskt kan tilpasse oss og utvikle nye studietilbud når vi ser behov for det. Vi har ikke noe tungt, byråkratisk apparat.

For henne er det likevel ikke bare strukturen som teller.

– Også verdigrunnlaget vårt er et fortrinn for MF. Vi har tydelige verdier og et klart mål med det vi gjør. Det gir retning både for forskningen vår og for utdanningen vi tilbyr. På MF kombinerer vi forskning på høyt nivå med utdanning til yrker som krever både faglig dyktighet og personlig integritet. Det gjør oss til en formidler av retning og mening i en tid som ofte preges av uro. MF trengs fortsatt – kanskje mer enn noen gang, sier Trine Anker.

KORT OM STURLA JOHAN STÅLSETT

- 61 år, gift med Anne, to voksne barn.
- Prest siden 2004 og professor i diakoni, religion og samfunn ved MF siden 2014.
- Doktorgrad i frigjøringssteologi (1998).
- Tidligere blant annet generalsekretær i Kirkens Bymisjon, forsker ved TF, leder for Stålsett-utvalget, leder i Åpen Folkekirke og styreleder i Frivillighet Norge.

– MF skal være et sted der den enkeltes tro, livssyn og verdier respekteres. Vi kan ikke forutsette at alle skal være enige for at vi skal ha et godt fellesskap, sier professor Sturla Stålsett, som blir MFs nye rektor fra 1. august.
FOTO: VERONICA RØNNING

På jakt etter refrenget – og retningen

For professor Sturla Stålsett er MF mer enn et studiested. Det er en verdibasert kunnskapsinstitusjon – og et sted for livsformende fellesskap. Nå blir han rektor ved lærestedet der han en gang startet som 18-åring på aktiv jakt etter meninger å bryne seg på.

TEKST: RAGNHILD H. AADLAND HØEN

I 1982 var det ikke opplagt at den da 18 år gamle prestesønnen og punkrockeren Sturla Stålsett fra Elverum skulle velge å studere teologi ved MF – eller *Det teologiske menighetsfakultet* som lærestedet het den gang.

– Jeg valgte MF fordi det var det største miljøet, og fordi jeg ville bryne meg mot meninger jeg ikke hadde selv, forteller Stålsett.

EN LIVSFORVANDLENDE OPPLEVELSE

Mens medstudentene tok utvekslingsår i Tyskland, dro Stålsett til Latin-Amerika. Det skulle bli en inspirerende og livsforvandlerende opplevelse.

Etter å ha fullført *Cand. theol.* jobbet han i Kirkens Nødhjelp og skrev doktorgrad om frigjøringssteologi i Latin-Amerika, før han senere ble ordinert som prest i 2004.

– Jeg var lenge usikker på om prestedtjeneste var det rette for meg – det å arbeide med sorg og død. «Kan jeg stå i det?» Gjennom praktikum erfarte jeg at det var tøft, men meningsfylt, forteller Stålsett.

Siden 2014 har han vært professor i diakoni, religion og samfunn ved MF. Nesten åtte års erfaring som generalsekretær i Kirkens Bymisjon kommer også godt med når han snart skal lede en institusjon som MF, med sine over 120 ansatte.

LEKENT ALVOR

I dag bor han på Sagene med kona Anne Veiteberg – og en bydelsberømt katt ved navn Messi. På fritiden er han aktiv musiker og låtskribent, og har nettopp gitt ut et nytt album.

– Musikk er et frirom for meg – et sted for kreativitet, glede og formidling, der jeg ikke søker det perfekte. Gode refrenger er viktig, både i musikken og som leder. Jeg kommer stadig tilbake til det: Hva er refrenget? Hva skal være MFs refreng? I sentrum står verdien av kunnskap. Kunnskap om verdier. Og kunnskapsbaserte verdier.

– Det skjer en banalisering av kunnskapen

Et glimt fra releasekonserten til Sturla Stålsetts nye album «Holder meg våken». FOTO: EIVOR VEITEBERG STÅLSETT

i vår tid, som truer ekte sannhetssøken – og etterlater oss med bare makt. Vi trenger en kollektiv dømmekraft, en etisk beredskap i samfunnet. Her har MF noe unikt å bidra med. Det er jeg overbevist om, sier han.

NYGNOSTISISME OG TRANSHUMANISMEN

Den påtroppende rektoren beskriver MF som en verdibasert kunnskapsorganisasjon – og en kunnskapsbasert verdiorganisasjon.

– Vi trenger å være enda mer synlige, både på de feltene vi forsker og på det vi utdanner til – slik at enda flere får lyst til å studere her. Det er studentene vi er til for – først. Vi må også lytte til hva som er etterspurt av MF. Hvor trengs vi nå, med de ressursene vi har fått? Men det betyr også vilje til å bryte med forventninger. Forskningen må være fri og kritisk.

– En leder må sammen med hele arbeidsfellesskapet – lærere, studenter, stipendiater og ansatte – lytte innover til kjernen av oppdraget. Hvor trengs MF nå med de ressursene vi har fått? Hvorfor er vi egentlig her?

– Ja, hvorfor er vi her?

Stålsett tar en lang tenkepause.

– Noe som er spennende med utdanningene ved MF, er at de handler om hele kroppen, ikke bare hodet. Vi utdanner lærere, prester, fredsarbeidere, diakoner... Det er en kunnskap som også er ferdighetsbasert og kroppslig. Det er et paradoks at vi lever i en tid som er kroppsfiksert til det absurde, samtidig som den forsøker å kvitte seg med det kroppslige gjennom digitaliseringen.

– Det minner på mange måter om gnostisismen?

– Ja, gnostisismen og transhumanismen er

beslektet. I den siste boken min skriver jeg om kroppens sårbarhet gjennom både inkarnasjonen og korsfestelsen. Moderniteten dyrker et jag etter usårbarheten. Men alt liv er sårbart. Sårbarheten er grunnvilkår for fellesskap, etikk og politikk.

EN REKTORS STEMME

– Du er kjent som en meningssterk samfunnsaktør. Hvordan vil du bruke stemmen din i rektorrollen?

– MFs oppdrag er å gå dypere og trekke lengre linjer – alt det som det ikke er tid til i korte TikTok-videoer eller nyhetsmeldinger. Det ligger innerst i oppdraget vårt at vi skal søke sannhet, rettferdighet, det som tjener til liv. Det innebærer at vi skal fremme kunnskaps- og verdibaserte vurderinger i offentligheten. Den oppgaven har alle ved MF. Samtidig har jeg en høy bevissthet om at når jeg uttaler meg som rektor, representerer jeg institusjonen, og bygger på vårt grunnlag og vår kompetanse, sier Stålsett.

EN LIVSSYNSÅPEN LEDER

Sturla Johan Stålsett ledet Stålsett-utvalget og ga Norge begrepet «det livssynsåpne samfunnet». Det er et ideal han fortsatt strekker seg etter.

– Noen tror livssynsåpenhet betyr likegyldighet. Det gjør det ikke. Derimot handler det om å ta både min og din overbevisning på alvor – med respekt og åpenhet. Jeg er selv dypt forankret i den kristne troen, men også i en ydmykhet for alt vi ikke vet. Det livssynsåpne samfunnet er en modell under utvikling, der ikke alle svarene er ferdig formulerte.

Samtidig fremholder han at det er avgjørende å være et godt uenighetsfellesskap.

– MF skal være et sted der den enkeltes tro, livssyn og verdier respekteres. Vi kan ikke forutsette at alle skal være enige for at vi skal ha et godt fellesskap.

HÅP MED SÅRBARHET

– Hva gjør deg håpefull om dagen?

– Da jeg bodde i El Salvador under borgerkrigen opplevde jeg godhet og fellesskap i krevende tider. Livsmotet er trassig. Men vi må ikke snakke for lett eller for raskt om håp. Av og til må vi erkjenne håpløsheten. Det er «når alt håp er ute», at kun håpet gjenstår. Det kristne håpet er ikke et fikst ferdig glansbildehåp, men et håp til den korsfestede Kristus – Guds kjærlighets nærvær i lidelsen.

Personalnytt

NYE ANSATTE

Munkhnaran Bayarlkhagva – Stipendiat

Justin Strong – Førsteamanuensis i Det nye testamente

Saimum Parvez – Forsker

Florence Durney – Postdoktor

Arden Chao – Postdoktor

Joshua Lundula Mukanya – Controller

Kristin Kaldestad Urrang – Rådgiver i studieavdelingen

Inger-Marie Brenna Schjønberg – Førstekonsulent i studieavdelingen (vikariat)

STILLINGSENDERINGER

Glenn Øystein Wehus – Opprykk til førsteamanuensis i Det nye testamente, gresk og klassiske studier

Elisa Stokka – Opprykk til førstelektor i sjelesorg

Erlay Gene Henriksen – 100 % stipendiat fra midten av juni

MF-professor bidro på Det Norske Teatret

Hva skjer når kunstig intelligens (KI) utfordrer menneskets plass i verden? Det var spørsmålet i teaterstykket *Proessen mot menneske*, som ble spilt på Det Norske Teatret i vår – med filosofisk og etisk hjelp fra MF-professor Atle Ottesen Søvik.

– Det er et tankeeksperiment som gir en fin anledning til å stille seg spørsmål om hva som er unikt og spesielt med mennesket, sier Søvik.

MF-professoren var en faglig samtalepartner i utviklingen av det interaktive stykket, der publikum var plassert i en halvsirkel på scenen – ansikt til ansikt med den kunstige intelligensen «Omnitron». Stykket var en del av det EU-finansierte prosjektet ACuTe, og undersøkte hvordan ny teknologi kan integreres i scenekunst.

– Det har vært en vann-vinn-prosess. Jeg har fått anledning til å tenke høyt sammen med en kreativ og nysgjerrig gjeng, samtidig som jeg jobber med en ny bok om kunstig intelligens og etiske og filosofiske spørsmål knyttet til KI, sier professor Atle Ottesen Søvik.

Gode søkertall til studier ved MF

MF har i årets opptak hatt stabil søkning til sine studier – og særlig prestestudiene utmerker seg, med hele 71 førsteprioritetssøkere. Også Bachelor i freds- og konfliktstudier vekker stor interesse blant søkerne.

– Vi er svært glade for å se at så mange søker om opptak til prestestudiene på MF. Her har vi lange tradisjoner, og tallene viser at vi fortsatt tilbyr attraktive utdanningsløp. Det er også gledelig at freds- og konfliktstudier fanger stor interesse i et samfunn med tydelig behov for denne kompetansen, sier rektor Vidar Haanes.

I andre gledelige nyheter er det også i år gode søkertall til Erfaringsbasert master KRLE / religion og etikk. Studiet startet opp 2004 og er fortsatt et av de mest populære masterprogrammene ved MF.

– Det er gøy å se at det fortsatt er så stor interesse for dette studiet. Det var det første deltidsstudiet vi startet opp på MF og fortsatt er det meget relevant, sier programleder Ann Midttun.

Kjetil Fretheim går av som prorektor

I forbindelse med rektorbyttet ved MF, går Kjetil Fretheim av som prorektor og fortsetter i sin stilling som professor i etikk og diakoni. Han forsker spesielt på diakoni, etikk og samfunnssteologi, samt religion og utvikling, interkulturell kommunikasjon og empirisk kirkeforskning.

Takk for dine åtte år som prorektor!

Disputaser ved MF

Lina Snoek Hauan

forsvarte 9. april sin avhandling «Knowledge creation in Religion and Ethics classrooms: Hegemonic discourses, epistemic resistance and relational dynamics».

Leni Mjåland

forsvarer 4. juni sin avhandling «Caring in Urban Spaces: Discovering Spatiality in Care Practices».

Van Hmung

forsvarer 16. juni sin avhandling «Toward An Ecumenical Theology Of Interreligious Relationship: Exploring Legal And Theological Issues And Avenues Of Quality Buddhist-Christian Relations In Myanmar».

Rhiannon Williams

forsvarer 17. juni sin avhandling «Late Antique Christianity in Kharga Oasis (Egypt). An Archaeological Examination».

Lloyd Nyarota

forsvarer 28. august sin avhandling «The Mission of Reconciliation: The Church's Message in Zimbabwe 2000-2009.»

Vi gratulerer!

Vil du få med deg kommende disputaser på MF? De fleste av dem strømmes på nett og kan sees der du befinner deg.

Følg med på mf.no/arrangementer

FRIPRO-midler til Mina Monier

Seniorforsker Mina Monier mottar midler fra Forskningsrådet i kategorien Forskerprosjekt for tidlig karriere. Midlene tildeles prosjektet Unconventional Gospels (UnGos): A Computer-Assisted Analysis of Complex Harmonic Traditions in Newly Discovered Manuscripts.

Prosjektet er ett av 23 prosjekter som totalt får 216 millioner kroner til banebrytende forskning.

UnGos ønsker å besvare fundamentale spørsmål om hvorfor tidlige kristne forfattere som Tatian, Ammonius og senmiddelalderske harmonister påtok seg den utfordrende oppgaven å lage evangelieharmonier. Prosjektet undersøker hvorfor disse harmoniene fortsatte å bli kopiert og tilpasset gjennom århundrene, og hvordan de kan være nyttige på både et tekstelt og historisk plan.

Monier leder MF Lab for Manuscript Studies and Digital Research (MF L-MaSDR), hvor de utvikler digitale- og databehandlingsløsninger for ulike aspekter av manuskriptstudier. Laboratoriet har som mål å tilby banebrytende verktøy innen digital humaniora og opplæring for å støtte studiet av gamle manuskripter.

Monier er en egyptisk-britisk forsker innen Det nye testamentet og tidlig kristendom. Han tok doktorgraden sin ved Kings College i London innen Det nye testamentet og tok sin post.doc ved Swiss Institute of Bioinformatics i Lausanne før han kom til MF vitenskapelig høyskole i 2023.

The POLDEI project is finally fully staffed. From the left: Florence Durney, Anni Karin Rambek (Administrative staff), Moumita Sen, Saimum Parvez (via computer screen as he is already conducting field work in Bangladesh), Arden Chao and Munkhnaran Bayarikhagva.

Exploring A New Theory of Political Deification

The ERC funded research project Political Deification (POLDEI), led by Associate Professor Moumita Sen, aims to analyse the intricate tapestry of political deification in Asian cultures and challenge traditional Eurocentric theories.

TEKST OG FOTO: IDUNN BATHEN NONSTAD

– I have wrestled with this problem my entire academic career, to understand the slippages between what we consider as two different analytical categories, religion and politics, as if they are two different domains of human activity. In my fieldwork, I have realized that people don't distinguish between these activities, they are just dealing with power dynamics, Sen remarks.

– There is something in the fluid structure both of sacrality or sacredness within Hinduism and the practises of lived Hinduism, that you can slip in and out of different personas. You don't have to be one or the other. At first, I thought that this is just how polytheism works, but over time I started to notice that this is happening in different types of contexts as well, it is a global phenomenon. It is happening to Trump as we speak, with MAGA supporters posting AI pictures and videos depicting him as the Pope, Sen points out.

With a now fully staffed team of five researchers, with different academic backgrounds and methodological approaches, Sen is ready to tackle this challenge.

DECOLONIZING POLITICAL THEOLOGY

A key motivation for POLDEI is to shift the ground of theory within political theology from European contexts and Christian theology.

– What happens when we mix in other theologies, cosmologies, and historical moments? If we look at political processes

“If we look at political processes around the world, we find different ways political leaders are deified, and their legitimacy justified.”

around the world, we find different ways political leaders are deified, and their legitimacy justified. The goal of this project is to decolonize and enrich political theology, so it can be fit for understanding rising authoritarianisms around the world, Sen explains.

– I thought the European Research Council would be the right place to fund such a crazy idea. I didn't think they would fund it, but they have. Now I have an exceptional team,

looking at greater parts of Asia, Sen expresses with a smile.

FERTILE GROUND FOR THEORY BUILDING

– Political deification is such a common phenomenon in India, yet we constantly borrow theory from Europe. Those studying this phenomenon have not been able to put an analytical framework on it.

– One of the things we are noticing when we use Asia as a starting point is that there is a constant jostling of minority-majority relations. There are fewer kinds of uniform communities, there are no pure starting points, as there is not one place with only one language, one religion or one nation. Even at the starting point, there is so much contestation around identity. I think this creates a very fertile ground for theory building for us, Sen concludes.

Utilizing different methods and researching various Asian nations, the team hopes to build a new global theory that is applicable to study religious politics all over the world.

To learn more about the POLDEI project and the individual projects, check out their webpage.

Kommende arrangementer

5. november, kl. 11.30–16.30: Boklansering og seminar: Kvinner i lederroller i norske frikirker

Linn Sæbø Rystad og Hilde Marie Movafagh lanserer bok basert på forskningsprosjektet om kvinner i frikirkelig lederskap. Det blir seminar, panelsamtale og feiring. Boka belyser historiske, empiriske og teologiske perspektiver på kvinnelige pastorer i Norge fra 1880-tallet til i dag.

8. november: Skapt til å skape: Lyset du treng finst

For andre gang inviterer MF KOM til et seminar for utforskning av mennesket som skapt til å skape. Seminaret er for alle som er interessert i kunst, undring og teologi.

24.–25. november:

Memorobia-konferanse: Slavery in Moldova and Wallachia – Silences, Memory, and Resistance

Avslutningskonferanse for MEMOROBIA-prosjektet om minnet av det romske slaveriet i dagens Romania. Programmet inkluderer faglige presentasjoner og kunstneriske bidrag om historie, arv, minnekultur og motstand.

Sjekk ut kommende arrangementer her:

Akkadisk og sanskrit åpner dører til eldgamle tekster

To MF-forskere åpner porten til verdens eldste historier – gjennom utdødde språk. Høsten 2025 kan du lære å lese alt fra Hammurapis lov til hinduistiske og buddhistiske skrifter på originalspråk.

TEKST: VERONICA RØNNING
FOTO: SILJE LYNGAR EINARSEN

– Når du lærer deg et språk som ikke har vært i daglig bruk på tusenvis av år, åpner det seg en ny verden. Du får tilgang til tekster og ideer som formet kulturer lenge før vår egen, sier Silje Lyngar Einarsen, førsteamanuensis ved MF, som har en Ph.d. i religionshistorie med spesialisering i indiske religioner og sanskrit.

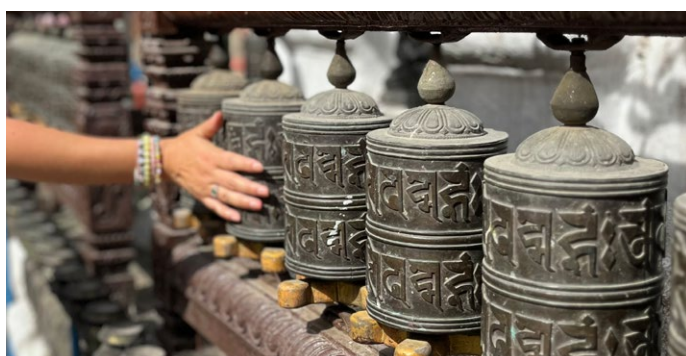

Hun forsker på sanskritmanuskripter og reiser hver sommer til Nepal for å studere originale tekster skrevet på palmeblader. Høsten 2025 underviser hun i sanskrit ved MF, hvor studenter får muligheten til å lære språket og lese tekstene i originalform.

Sammen med Einarsen underviser også førsteamanuensis Matthew P. Monger. Han forsker på Midtøstens gamle språk og litteratur, og underviser i akkadisk – språket som ble brukt i Babylon.

– Akkadisk er språket til Hammurapis lov, som har mange paralleller til 2. Mosebok. Studenter vil også kunne lese fortellingen om storflommen – en tekst som trolig inspirerte historien om Noas ark i Bibelen, forteller Monger.

Undervisningen skjer i samarbeid med Norsk filologisk institutt (PHI), som jobber for å holde gamle språk og tekstkulturer levende gjennom forskning og utdanning.

LÆR GAMLE SPRÅK PÅ MF

- Akkadisk og sanskrit tilbys som valgemner ved MF høsten 2025.
- Åpne for alle MF-studenter og eksterne med forkunnskaper.
- Du kan også ta disse språkene som valgemner ved MF/ PHI til høsten: Middelalderlatin, egyptisk (hieroglyfer), klassisk arabisk, arabisk talespråk og moderne hebraisk.
- Mer info: mf.no/phi

Ettersendes ikke ved
varig adresseforandring,
men returneres MF
med påført ny adresse.

B POSTABONNEMENT
RETUR:
MF KARTOTEK
POSTBOKS 5144
MAJORSTUEN
0302 OSLO

Støtt studentprestenes viktige arbeid ved MF

Det banker lett på den åpne døra inn til kontoret mitt. En student spør så fint: «Har du litt tid?» Sånn begynner mange av de viktige samtalene på studentprestkontoret. Noen ganger sender studentene en e-post og avtaler tid, noen ganger er det etter et kort lite møte i kantina eller i kapellet der tilliten oppstår og kontakten med noe viktig i livet trer frem.

Uansett hvordan møtet oppstår, så skjer det som kalles sjelesorg. Fortellingene som den som kommer bærer på fra eget liv får plass mellom oss og blir møtt av tid og åpenhet, lyttende ører og et hjerte.

Et møte mellom Guds hjerte og menneskenes sjel har MF-professor Leif Gunnar Engedal kalt sjelesorgens rom.

Sjelesorg har av noen andre blitt kalt omsorg for sjelen. Det er også lett å kjenne igjen fra samtalene som finner sted. Omsorg for det som bor innerst i oss og de store spørsmålene som mennesker alltid har båret på: Hvem er jeg? Og hvis jeg er dette, hvem er så Gud? Hva med relasjonene mine? Hvilke blikk har de gitt meg på meg selv som er gode, og hvilke hindrer meg i å leve? Hva er min sorg og mine sår, hva håper jeg på og lengter etter?

Igjen og igjen kommer Gud mennesker i møte når deres liv, deres håp og smerte blir synlig, der kommer Gud dem i møte.

Tusen takk for din gave til studentpresttjenesten ved MF!

Med vennlig hilsen
Elise Bjerkreim-Bentzen
Studentprest ved MF

Takk for din gave!
Kontonummer: 3000.17.41841
Vipps til 89000 - merkes «MF nr. 1»

